

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobce **O. V. S.**, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 27. 2. 2004, č. j. 60 Az 156/2003 – 25, a o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Podáním označeným jako stížnost proti rozhodnutí o zamítnutí žádosti o udělení azylu, adresovaným žalovanému a jemu doručeným dne 17. 9. 2003, se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 7. 2003, č. j. OAM-918/AŘ-2002, jímž byl ministrem vnitra zamítnut rozklad žalobce a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 18. 4. 2001, č. j. OAM-978/CU-02-P18-2001, kterým nebyl žalobci udělen azyl na území České republiky z důvodu nesplnění podmínek uvedených v ustanovení § 12, § 13 a §14 zákona č. 325/1999 Sb. o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu) a současně bylo rozhodnuto, že se na žalobce nevztahuje překážka vycestování ve smyslu ustanovení § 91 téhož zákona.

Ministerstvo vnitra – odbor azylové a migrační politiky postoupil dne 17. 9. 2003 žalobcovo podání Krajskému soudu v Plzni, jemuž bylo doručeno dne 24. 9. 2003. Uvedený soud v rámci zkoumání podmínek řízení zjistil z přípisu Krajského soudu v Hradci Králové pobočky v Pardubicích ze dne 18. 2. 2004, že žalobce podal proti shora uvedenému rozhodnutí žalovaného u uvedeného soudu žalobu dne 22. 9. 2003, řízení probíhá pod sp. zn. 52 Az 310/2003 a není doposud skončeno. Krajský soud v Hradci Králové ke zprávě přiložil uvedený soud stejnopis žaloby O. V. S. ze dne 19. 9. 2003 a stejnopis žalobou napadeného rozhodnutí Ministerstva vnitra č. j. OAM 918/AŘ-2002. Za této procesní situace Krajský soud v Plzni usoudil, že o téže věci probíhá již u jiného soudu řízení, v němž nebylo dosud rozhodnuto a proto žalobu podanou u tamního soudu odmítl podle ustanovení § 46 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). V odůvodnění rozhodnutí s odkazem na ustanovení § 7 odst. 2 s. ř. s., § 32 odst. 4 a § 77 odst. 1 zákona o azylu uvedl, že místem hlášeného pobytu žadatele o udělení azylu je zařízení, do něhož je Ministerstvem vnitra umístěn, přičemž takovým zařízením je v případě žalobce Pobytové středisko S., jak bylo ověřeno z evidence odboru azylové a migrační politiky uvedeného ministerstva. Umístění žadatele o azyl ve věznici na území České republiky přitom právní úprava neřeší. Protože Pobytové středisko Seč se nachází v obvodu Krajského soudu v Hradci Králové, je tento soud místně příslušným k projednání žaloby, která k němu byla podána v pořadí jako první.

Proti tomuto usnesení podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas kasační stížnost, a to z důvodu uvedeného v ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. s tím, že z důvodu opatrnosti spatřuje další důvody kasační stížnosti též v ustanovení § 103 odst. 1 písm. c) a d) s. ř. s. Soudu prvního stupně vytýká, že napadeným usnesením porušil ustanovení § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., když žalobce podal žalobu – tedy úkon směřující ke Krajskému soudu v Plzni – již dne 17. 9. 2003 a učinil tak dříve než úkon směřující ke Krajskému soudu v Hradci Králové. Pokud tedy Krajský soud v Plzni dospěl k názoru, že není místně příslušným k projednání této věci, pak měl postupem podle § 7 odst. 6 s. ř. s. věc postoupit soudu příslušnému. Žalobce však není přesvědčen ani o tom, že by Krajský soud v Plzni nebyl místně příslušným, neboť je pravdou, že byl dne 3. 7. 2002 přihlášen k pobytu v PoS S., avšak od 19. 7. 2002 je internován ve věznici Plzeň – Bory, kde je též hlášen k pobytu, byť nikoliv ze své vlastní vůle. Je tedy zřejmé, že oficiální pobyt žalobce je od 19. 7. 2002 v obvodu Krajského soudu v Plzni. Žalobce navíc označil napadené usnesení za zmatečné s ohledem na datum jeho vydání 27. 2. 2003, tedy ještě před podáním žaloby. Navrhoval, aby Nejvyšší správní soud napadené rozhodnutí Krajského soudu v Plzni ze dne 27. 2. 2003, č. j. 60 Az 156/2003 – 25 zrušil a věc vrátil Krajskému soudu v Plzni k dalšímu řízení. Současně s podáním kasační stížnosti požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti s odůvodněním, že potřebuje být nadále přítomen v České republice, aby mohl uplatňovat svoje procesní práva u soudu.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že tato směřuje výhradně proti postupu krajského soudu při odmítnutí žaloby a správní orgán jako účastník původního řízení o udělení azylu se proto k obsahu kasační stížnosti nevyjadřuje a posouzení veškerých právních otázek ponechává na Nejvyšším správním soudu. Vzhledem k tomu nečiní ani žádný procesní návrh. Pouze k žádosti o přiznání odkladného účinku správní orgán poznamenává, že se nedomnívá, že by pro stěžovatele právní následky rozhodnutí znamenaly nenahraditelnou újmu a proto tento jeho návrh nepodporuje.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti; neshledal přitom vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti a pro něž by se mohl od zásady vázanosti rozsahem a důvody kasační stížnosti odchýlit. Po přezkoumání kasační stížnosti dospěl k závěru, že není důvodná.

Stěžovatel napadá usnesení Krajského soudu v Plzni dovolávajíc se důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., tedy nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu nebo o zastavení řízení. V dané věci Krajský soud v Plzni napadeným usnesením žalobu odmítl podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., podle něhož, nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh (žalobu), mimo jiné též tehdy, jestliže o téže věci již řízení u soudu probíhá. Jde o tzv. překážku litispendence (překážku zahájeného řízení), která brání soudu, aby o téže věci probíhalo u soudu jiné řízení. Krajský soud usoudil, že o takový případ jde v projednávané věci a Nejvyšší správní soud se s jeho posouzením této otázky ztotožňuje.

Jak správně zdůraznil v napadeném usnesení Krajský soud v Plzni, je pro posouzení této procesní otázky významné především datum zahájení obou současně probíhajících řízení, když jinak je v projednávané věci nepochybné a ostatně to nezpochybňuje v kasační stížnosti ani stěžovatel, že řízení o žalobě (žalobách) stěžovatele proti témuž rozhodnutí žalovaného probíhají současně u Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích a u Krajského soudu v Plzni. Podle § 32 s. ř. s., je řízení zahájeno dnem, kdy návrh došel soudu; týká-li se návrh věcí uvedených v § 4 odst. 1 s. ř. s., nazývá se návrh žalobou. V daném případě se shoduje Nejvyšší správní soud s krajským soudem v závěru, že návrh žalobce je ve smyslu § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s. žalobou proti rozhodnutí vydanému v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné. Tento návrh došel Krajskému soudu v Plzni (byl mu postoupen žalovaným) až dne 24. 9. 2003, jak o tom svědčí otisk razítka podatelny uvedeného soudu na přípisu žalovaného ze dne 17. 9. 2003, k němuž je žaloba připojená a jímž je věc postupována uvedenému soudu. U Krajského soudu v Hradci Králové pobočky v Pardubicích byla žaloba podána dne 22. 9. 2003, jak vyplývá nejen ze zprávy uvedeného soudu, ale též z otisku razítka jeho podatelny na žalobě sepsané právním zástupcem stěžovatele. Stalo se tak nepochybně o dva dny dříve, než došla žaloba proti témuž rozhodnutí žalovaného Krajskému soudu v Plzni. Naposledy uvedený soud proto právem podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. později podanou žalobu odmítl. Pro posouzení věci je ve smyslu § 32 s. ř. s. rozhodné, kdy žaloby došly soudu (soudům) a naopak bez významu zůstává posouzení, která z žalob byla předána dříve k poštovní přepravě, jak se mylně domnívá stěžovatel. Pro posouzení postupu podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. (odmítnutí žaloby pro litispendenci), není rozhodující otázka místní příslušnosti soudu, s níž se Krajský soud v Plzni nad rámec potřebného odůvodnění svého závěru o existenci překážky probíhajícího řízení vypořádal, byť tak učinil za použití právní argumentace, kterou Nejvyšší správní soud sdílí.

Pokud stěžovatel napadá usnesení Krajského soudu v Plzni dovolávaje se důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s., nutno připomenout, že v kasační stížnosti neuvádí v čem spatřuje zmatečnost řízení před soudem ve smyslu uvedeného ustanovení. Podle něho lze totiž kasační stížnost podat z důvodu tvrzené zmatečnosti před soudem spočívající v tom, že chyběly podmínky řízení, ve věci rozhodoval vyloučený soudce nebo byl soud nesprávně obsazen, popř. bylo rozhodnuto v neprospěch účastníka v důsledku trestného činu soudce.

Žádné takové vady Nejvyšší správní soud nezjistil a ostatně, jak již bylo uvedeno, nebyly ani namítány. Ani tento důvod kasační stížnosti nemohl být proto shledán opodstatněným.

Stěžovatel se dále též dovolává důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tedy nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popř. v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Lze usuzovat, že za takovou vadu řízení pokládá stěžovatel zřejmou nesprávnost, jíž se soud dopustil při písemném vyhotovení napadeného usnesení v datu jeho vydání. Ze všech časových souvislostí je nepochybné, že usnesení bylo vydáno 27. 2. 2004, když věc u soudu napadla dne 24. 9. 2003. Tuto zřejmou nesprávnost napadeného usnesení pak soud úřední cestou, t. j. postupem podle ustanovení § 54 odst. 4 věta první s. ř. s., opravil. V žádném případě však toto pochybení nemohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, jak má na zřeteli ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

V dané věci proto Nejvyšší správní soud vzhledem k výše uvedenému uzavírá, že rozhodnutí Krajského soudu v Plzni bylo vydáno v souladu se zákonem, není stiženo vadami, které jsou v kasační stížnosti vytýkány a Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

Za této procesní situace, kdy Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti rozhodl přednostně tak, jak mu to ukládá ustanovení § 56 odst. 2 s. ř. s., po nezbytném poučení účastníků řízení o složení senátu, se z důvodu nadbytečnosti již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Ostatně nutno připomenout, že o téže věci probíhá u soudu jiné řízení a v něm lze, pokud se tak již nestalo, takový návrh uplatnit.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Protože v řízení úspěšný žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, přičemž stěžovatel byl v řízení neúspěšný, bylo rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. 7. 2004

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu